

REDACȚIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Anstro-Ungaria :
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Vrî de Duminică pe an

— 4 coroane.

Pentru România și
Trănitare pe an :
40 franci.

Manuscrisurile nu se napotază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Românii în parlamentul ungar.

I.

Discuțiunea, ce s'a deschis în ziaristica română și maghiară, asupra chestiunii atât de importante: dacă Românii vor intra sau nu în parlamentul ungar, este firească, îndreptățită și necesară.

Firească este, fiindcă atât Românii, cât și Maghiarii su deopotrivă un mare interes, ca în parlamentul din Budapesta să fie reprezentat și poporul român. Interesul Românilor consistă în însemnatele foloase legate de lupta constituțională — foloase, care numai prin intrarea în parlament se pot realiza. Interesul Maghiarilor privește de dreptul consolidării statului unguresc. Pe cât timp popoare de importanță Românilor stau în afară de parlament și de constituțiune, problema întemeierii unui stat ungar este încă departe de deslegarea ei. Ori-cât ar progresa statul în alte privințe, nemulțumirea Românilor, manifestată prin rezistența lor pasivă, rămâne o rană deschisă în corpi statului, care va împedea pentru totdeauna însănătoșirea și consolidarea sa. Interesul comun al Românilor și al Maghiarilor pentru încetarea pasivității Românilor este în deajuns tendința ambelor popoare a discuta în continuu modul intrării reprezentanților români în parlament.

Discuțiunea este îndreptățită, fiindcă Românii și-au impus prin hotărârile adunărilor lor politice neparticiparea la alegeri numai pentru durata unui period legislativ. Urmează de la sine, ca la sfârșitul perioadelor legislative să se discute atitudinea poporului român față cu alegerile viitoare. Conferențele noastre naționale, de câte ori s'au întrunit, au supus chestiunea intrării în parlament unei noue discuțiuni și unei noue hotărâri.

Discuțiunea este necesară, fiindcă pe orizontul politic al Ungariei se ivesc semne, care ne îndreptătesc a calcula cu o tendință pentru schimbarea în mai bine a situațiunii. Poate că semnele, care le vedem cu toții, să fie înșelătoare, necesitatea unei discuțiuni însă în ceea-ce privește atitudinea noastră viitoare, rămâne aceeași. Trebuie să fim pe deplin orientați asupra direcțiunii politice ce avem să urmărim noi Românii în anumite condițiuni și împrejurări.

Dacă discuțiunea este firească, îndreptățită și necesară, nu urmează ca ea să se poată întinde fără limite, ca și când ne-am afla pentru prima dată înaintea întrebării: să intrăm sau nu în parlament? Trecutul nostru bogat în experiențe, hotărârile bine motivate luate de noi în materie de alegeri și succesele politice dobândite până aci, ne impun rezerve și ne trag hotărâre bine marcate, la care discuțiunea trebuie să se oprească.

Din acest punct de vedere cred că greșim, când ne ocupăm astăzi de

întrebarea: care din două, pasivitatea sau activitatea, ar fi mai priincioasă politicii naționale, și, în considerarea avantajilor mari ale activității, ne pronunțăm pentru intrarea în parlament. De fapt chestiunea nici n'a fost pusă când-va în acest mod. Poporul român a considerat totdeauna drept un lucru firesc și drept o datorință a sa patriotică, ca să-și trimită reprezentanții sei în parlamentul țerei. Nici Ardelenii, cari la 1865 între protestele lor au fost anexați prin uniunea la Ungaria și au pierdut parlamentul lor propriu transilvănean n'au acceptat pasivitatea din motive principale politice. Este inexact când se afirmă, că Ardelenii ar fi proclamat pasivitatea din cauză că n'ar recunoaște legalitatea parlamentului din Budapesta. Nici odată Ardelenii n'au făcut o asemenea declarațiune. Din contra, deja în hotărârile Conferinței naționale prime de la 1881 se zice textual: „Pentru Românii din Transilvania se recunoaște necesitatea de rezistență pasivă față de legislațiunea din Budapesta și de alegerile pentru aceea, pe cât timp sustau acele legi nedrepte și acea administrațiune vitregă pentru ei“. Care va să zică, nu o pasivitate principială, ci o pasivitate condiționată și temporală, care implică tocmai recunoașterea legalității parlamentului. Caci în momentul, când ar înceta să existe legile nedrepte și administrațiunea vitregă, Ardelenii — așa urmează logic din hotărârea citată — ar trimite deputații lor în parlamentul din Budapesta.

Pentru Românii din părțile ungurene aceeași Conferință de la 1881 admite de la început „oportunitatea participării lor la alegeri. În fond dar' noi toți Românii suntem „activiști“ și dacă cu toate acestea nu luăm parte la alegeri, nu trimitem reprezentanți în parlamentul țării, motivele nu trebuie căutate în principiile conducătoare ale politicii noastre naționale. Pasivitatea actuală față cu parlamentul nu este un efect al voinței noastre, ci ne este impusă. Din această cauză nu s'a învârtit nici odată discuțiunea în giurul întrebării: dacă este bine sau nu, dacă voim sau nu să intrăm în parlament, ci ne-am restrins totdeauna la discuțiunea întrebării, dacă avem puțința de a intra în parlament? Ardelenii au răspuns de la început: n'avem această puțință; legi nedrepte și o administrație vitregă ne face intrarea în parlament peste puțință. Ungurenii, guvernați de alte legi, se întemeiau fără îndoială pe convingerea, că legile lor sunt mai puțin nedrepte și administrația lor este mai puțin vitregă ca în Transilvania, și la 1881 au văzut încă puțința, cel puțin pentru dinșii, de a intra în parlament. După vr'o câțiva ani de încercare și după ce n'au reușit la alegeri cu candidații lor naționali decât într'un singur cerc, al Caransebeșului, Ungurenii s'au întors cu capete sparte și cu păreri schimbate în Conferința națională. Sunt acum 13 ani de când generalul Doda, alesul Caransebeșului, a făcut parlamentului ungar memorabila declarațiune: în constituția ungara poporul român astăzi nu are loc.

Sunt acum 8 ani de când Ungurenii au declarat într'un glas cu Ardelenii în Conferința națională: n'avem puțința de a intra în parlament. Motivul pasivității ungurene se deosebește în formă numai, nici decât în esență — de cel al Ardelenilor. Actele Conferinței naționale numesc acest motiv „practica constituțională la alegeri“.

Deja din aceste vre-o câteva momente scoase din istoricul pasivității noastre rezultă în mod destul de evident, că discuțiunea actuală asupra unei schimbări eventuale în atitudinea Românilor față cu alegerile în parlament nu se poate întinde mai departe decât la întrebarea: Avem noi Românii astăzi puțința de a intra în parlament? Răspunsul la această întrebare nu se poate da nici el în mod separatistic, adică numai pentru un singur cerc electoral sau numai pentru vr'o câteva cercuri și comitate, sau numai pentru Ardeleni, sau numai pentru Ungurenii, ci pentru toți Românii la un loc.

Nu se poate discuta și deslega în mod separatistic chestiunea intrării Românilor în parlament, fiindcă ea nu este o chestiune simplă electorală, ci mai ales și în prima linie o chestiune politică. Nu alcătuirea și tehnica legii electorale formează piedecile principale pentru intrarea Românilor în parlament, ci principiile politice de stat ne-au scos pe noi din cadrele constituțiunii ungurești. Trecutul și experiențele de mai bine de 30 de ani ne dovedesc aceasta cu prisos. Legea electorală transilvăneană, întocmită pe principii feudale, este îndreptată fără îndoială contra elementului român, care constituie majoritatea absolută a fostului Mare-Principat.

În Ungaria propriu zisă legea electorală nu are tendințele legii transilvane, ea nu neîndreptățește pe Românii mai mult decât pe alte naționalități. Cu toate acestea deosebiri esențiale în legile electorale guvernul a produs același rezultat atât în Transilvania, cât și în Ungaria. În Transilvania legea electorală era suficientă pentru a închide Românilor porțile parlamentului; în Ungaria guvernul a luat în ajutor pe lângă legea electorală o „practică constituțională la alegeri“, care a făcut Românilor peste puțință a reuși cu candidații lor. Poate Ardelenii au mai multe cuvinte a se plânga contra administrațiunii decât Ungurenii. Însă când este vorba de rezultate, de efecte, și unii și alții au simțit aceeași apăsare; toți Românii au fost tratați deopotrivă, indiferent dacă guvernul găsea sau nu o basă oarecare în legile mai mult sau mai puțin nedrepte de dincoace sau de dincolo de „Dealul Craiului“. Dacă n'am pute înregistra decât aceste fapte, ele sunt suficiente pentru a produce în fiecare convingerea, că excluderea Românilor din parlament este un scop bine precizat al politicii de stat. Astfel fiind, chestiunea pasivității Românilor se leagă în mod firesc de o altă întrebare, de domeniul politicii de stat. S'a schimbat politica de stat sau a rămas aceeași

în ceea-ce privește excluderea Românilor din parlament? Fie răspunsul afirmativ sau negativ, consecuențele privesc în ambe cazurile pe toți Românii și nu numai pe o parte din ei. Caci în cazul când politica de stat a rămas aceeași nu este nici o rațiune pentru-ca Românii să se abată din calea urmată în trecut. Și dacă totuși s'ar abate și s'ar hotărî pentru participarea la alegeri, fie toți la un loc, fie numai Ungurenii sau numai Ardelenii, sau numai unele comitate sau numai unele cercuri electorale, rezultatul n'ar pute fi altul decât tot același din trecut, adică am ajunge de nou la convingerea, că „legile nedrepte“, „administrația vitregă“ și „practica constituțională la alegeri“ împedea intrarea noastră în parlament. A suferit însă politica de stat o modificare în direcțiunea că ea nu mai urmărește excluderea Românilor din parlament, ar fi greu a găsi rațiunea, pentru ce această schimbare să privească numai pe o parte a Românilor. Din contra, atât din punctul de vedere al politicii românești, cât și din punctul de vedere al politicii maghiare, schimbarea n'ar avea nici un înșeles, când nu s'ar pute trage consecuențe pentru poporul român întreg și pentru statul unguresc în toată întinderea lui.

Dar' nu numai acest șir de considerațiuni ne impun rezerve și hotărâre în discuțiunea, dacă să intrăm sau nu în parlament, ci și succesele reale politice dobândite în luptele noastre mai recente ne opresc să trecem în mod ușoratic pe un teren, unde am pute pierde în prezent ceea-ce am câștigat în trecut. N'am dobândit, ce e drept, multe succese, dar, câte am dobândit, sunt destul de importante pentru a merita conservarea și păzirea lor pentru totdeauna.

Importanța mare a adunării noastre politice de la 1881 nu consistă atât în programul stabilit atunci, cât mai ales în unirea și conlucrarea comună a tuturor Românilor din țările supuse Coroanei Sfântului Ștefan. Până la anul 1865 eram politicește divizați, ne deosebiam noi înșine, după provinciile pe cari le locuim, în „Ardeleni“ și „Ungurenii“. La 1881 tot ca „Ardelenii“ și „Ungurenii“ am trimis reprezentanții nostri în Conferința națională de la Sibiu; chiar în decursul adunării ne separam prin sfătuirii particulare, dar am convenit să formăm un partid și să avem o singură conducere politică. De atunci încoace tot mai mult au dispărut deosebiri între noi și astăzi numirile de „Ardelenii“ și „Ungurenii“ poartă un timbru mai mult istoric. Resultatul acesta însemnează, fără îndoială, un succes mare. Caci noi numai ca popor unitar tragem în cumpănă și numai cu toții la un loc sporim șansele pentru redobândirea pozițiunii ce ni-se cuvine în stat. Alte raporturi au existat între Muntenia și Moldova, decât între Transilvania și Ungaria. Cu toate acestea se găsesc destule puncte de asemănare între Munteni și Moldovenii de-o parte și între Ardelenii și

Ungureni de altă parte, mai ales în ceea ce privește ideea unirii lor. Este astăzi cu puțință, ca în regatul român cercurile politice conducătoare să propage măsură, care ar contribui la accentuarea și sporirea deosebirii între Munteni și Moldoveni? O asemenea propagandă s'a făcut în trecut și poate se mai face și astăzi, însă nu de cercurile românești, ci numai de dușmanii statului român, căci ea este identică cu frângerea puterii poporului. Sub aceleași raporturi se prezintă o acțiune, care ar avea drept rezultat accentuarea și sporirea deosebirii între Ardeleni și Ungureni de-abia uniți.

Discutarea chestiunii intrării Românilor în parlament trebuie deci să se oprească înaintea primejdiei unei diviziuni în „Ardeleni” și „Ungureni”. Ar fi unul din cele mai mari rele, ce astăzi ne-ar pute ajunge, când Ungureni și-ar trimite reprezentanții lor în parlament, iar Ardelenii nu. În acest caz s'ar ridica de nou între noi un zid despărțitor cu mult mai înalt și mai tare decât în trecut; o bună parte a rezultatelor luptelor noastre din cele din urmă patru decenii ar fi nimicite și am fi condamnați, după alte triste experiențe, să începem pentru unificarea noastră o nouă luptă în împrejurări și în condițiuni, care, după toate prevederile omenești, vor fi cu mult mai grele decât în trecut. Obiecțiunea, că activitatea Ungurenilor și pasivitatea Transilvănenilor n'ar însemna o diviziune între noi, precum ea n'a însemnat aceasta nici la 1881, este cu desăvârșire neîntemeiată. Și atunci eram și astăzi am fi divizați în două. Deja separarea noastră după provincii, fie și în urma unei înțelegeri, însemnă o diviziune, care se sporește și se accentuează în proporția deosebirii atitudinii politice a unora și altora. Deosebirea între pasivitate și activitate este mare și esențială, căci unii am intra în cadrele constituției și alții am rămâne pe din afară. Intre situațiunea dela 1881 și cea de astăzi este încă și o altă însemnată deosebire. La 1881, când am convenit ea unii să fie pasivi, iar alții activi, ne aflam în calea unirii noastre. Astăzi, când suntem uniți în toate privințele și nu ne mai deosebim în Ardeleni și Ungureni, și când am hotărât pentru unii pasivitatea și pentru alții activitatea, ne-am întors înapoi și am merge drumul divizionării noastre.

Eugen Brode.

În cercurile politice maghiare se svoneste că la toamnă se vor face mai multe declarații politice importante. Matadorii Apponyi și Szilágyi în special, își vor face cările de seamă în fața alegătorilor lor, indicând totodată cu acea ocaziune ceea ce au de gând să facă în viitor.

Din România.

Noul guvern. În numărul nostru din urmă am dat lista probabilă a noilor miniștri, care însă în parte s'a modificat până să ajungă a reprezenta noul minister constituit.

După refuzul d-lui Tache Ionescu de a intra în minister, noul minister s'a constituit, și a luat frânele guvernării, compunându-se din următorii membri:

P. P. Carp (junimist) președinte al consiliului și ministru de finanțe.
Al. Marghiloman (junimist) externe.
C. Olănescu (conservator, fost președinte al camerei), interne.
N. Filipescu (conservator) domenii.
C. C. Arion (junimist) culte.
Ionaș Grădășteanu (conservator) lucrări publice.

T. Maiorescu (junimist) justiție.
Jacob Lahovary (coas.) răboi.
Eri au depus jurământul noii miniștri, la castelul Peleş.

Cultură, ori...?

„Pecat că Valahii, cari cred de „lucru vrednic de a se ocupa cu treburi lor, sunt în cea mai mare parte oameni semi-culți”.

Cu această frază începe dl Bartha Miklós, în capul foiei „Magyarország” de Mercuri, un fulminant articol la adresa Românilor, cari pun guvernului „condiții de împăcare”.

Erupțiunile violente, și fraza teatrală, care caracterizează pe acest polemist, precum și sovinișmul extrem, în care numai cu baronul Bánffy e de comparat, nu ne-ar îndemna să luăm act de scrissele lui și aceasta cu atât mai virtuos, cu cât nu face altceva decât reeditează vechiul clișeu: „în afara de una (singura alcătuitoare) alte națiuni nu există în această patrie”.

Ne oprim însă puțin asupra cuvântului „cultură”, în numele căreia dl B. M. vorbește despre „semi-culți”.

Facând o excursiune în domeniul istoriei, pentru a pune floricele bombelor sale „patriotice”, dl Bartha începe — cam departe, sau mai bine zis, cam de sus pentru d-sa.

Dar să luăm pe rând dovezile de „cultură” sa istorică:

„Totuși numai așa e te ad-verbul, „că Valahii s'au strecurat din Balcani dela întemeierea Statului Ungar în „coaci”...

Aceasta e trasa, pe baza căreia „combate” dl Bartha aspirațiile și pretențiile Românilor!

Și dacă teoria lui Roesler despre imigrarea Românilor în Dacia, maltratată de Hunfalvy, și ridicolizată de Réthy, are ceva atractiv pentru dl Bartha, și dacă falimentul acelei teorii, iscălit între alți savanți, de Jung și de marele Mommsen, e ceva străin pentru cunoștințele d-sale, — ca să nu mai amintim act și rezultatele cercetărilor istorice române (publicate în parte și în limba germană), etc. — în ori-ce caz, eram în drept să cerem dela un publicist „de întâia mână”, ca atunci, când dă năvală în istorie, să cunoască cel puțin literatura istorică din patrie scrisă în limba sa, asupra chestiunii în care se hazardează.

Dl Bartha, care ne judecă pe noi de pe piedestalul „culturii”, ignorează că oamenii de știință maghiari au început să facă săpături, ale căror rezultate confirmă cu o uimitoare precizie cele spuse de „Anonimus notarius Belae regis”, ca o mărturie pentru autochtonia noastră.

Și acest prim cronicar maghiar, de care Maghiarii se lăpădaseră, de dragul teoriei lui Roesler, a fost rehabilitat chiar de Academia-Maghiară.

Ear ducatele înșirate de el, ca existente în Dacia la venirea Maghiarilor sunt chiar fixate în hartă într-o lucrare premiată la Mileniu, lucrarea unui maghiar, intitulată: „A honfoglalás története”.

Dl Bartha, despre aceste lucruri nu are cunoștință?

Din „înălțimea sa” însă el ne întrebă: „Unde vă sunt legile?” căci numai un popor care și-a creat legi poate fi numit un neam, așa se silește a crede d-sa.

Citește lucrările lui Pesti Frigyes („jus olahale”), răspundem, dacă tocmai fit să-ți răspundem.

„Unde vă este capacitatea de a forma stat?”

— Vezi România, și citește Szandeczky: „Mihály Vajda története”.

„Unde și-e patria...?”

— Dela Marca Neagră până spre Tisa numai Români vezi muncind la câmp. Mai îți vine să ne întrebă de patrie? Întreaba pe Ovrei... dacă vei să-ți încerci.

Dacă pe terenul istoric și speculativ aceasta este înălțimea primului redactor dela „Magyarország”, e ușor de înțeles ce „națiune maghiară istorică” există în concepțiunea lui!

Ear soluțiile lui în chestii politice... Și mai și!...

E în ori-ce caz dureros că astfel de individualități creează opinie publică și curente în țara noastră, între compatrioții nostri maghiari.

Aceștia sunt stegarii „patriotismului”, aceștia sunt mentorii maghiarilor...

Se impune însă, după cele expuse, întrebarea:

Cu „cultura” cum stăm, d-le B. M? „Semi-cult”.

D'ale învățătorilor.

De la un învățător din apropierea Aradului primim următoarele:

Stimată Redacțiune! Om nervos, cunoscutul nostru coleg I. G. scrie în „autorisată” de la Sibiu un articol care se sfârșește cu o mare necuviință la adresa mai marilor nostri bisericești. Supărat poate pentru că a căzut la alegerea sinodală, colegul galăn învinuiește noul sistem, zicând că prigonește pe învățători, deși sub acest sistem au intrat în Sinod doi învățători și chiar colegul supărat a căzut nu din cauza sistemului, ci fiindcă cercul Sirei a găsit vredele de ales pe alt învățător, om cu minte și așezat.

Fiindcă n'a reușit însă I. G., de vre-o două luni cel puțin mereu despre „cederiseta” cu care actualul sistem, inaugurat de episcopul Goldia, ar fi lovind pe învățători, ear' episcopul cu toți din giurul său sunt numai „alți oameni în giurul ieslelor”...

Serie acestea, de sigur, fără să-și supere cineva, și totuși se plânge că ni s'a răpit libertatea!

Frate coleg! Dar' dacă actualul sistem ar prigoni pe învățători, ar mai fi putut vocifera la adunarea generală din urmă, de pe virful băncilor, colegul din Segă, asupra căruia cred că n'ar fi greu de dovedit că petrece mai mult la cârși de cât în școală. Și mai putea fi ales președinte dl Ceotea, după întâmplarea cu „halba și chibritelnița” de la Vas?

De aceea este o mare îndrăzneală și o mare necuviință să ridici asemenea învinuiri contra episcopului, care e prea bun și îngăduitor și pare că întârzie a curăți holda învățătoarească de neghină și tolerează la conducerea noastră, a dascălilor, indivizii ale căror fapte sunt rușinoase pentru întreg corpul didactic.

SCRISOARE DIN SIBIU.

4/17 Iulie.

În politică nimic nou. Pentru cuvântul, că de mult nu se mai face nici un fel de politică în acest fost centru românesc. Înțeleg politică națională și în sfârșit celor cari stăruie a se crede „autorizați”. Ca să judece publicul asupra serioșității cu care se redactează chiar ziarul „autorizat”, voi spune o întâmplare absolut autentică: seria de articole asupra „adeveratei ere noue” a fost scrisă de un student, care la matură a căzut din patru studii și până să-și vină rân-

dul a puté înbătula „frate colega” pe Nevacovici și alți „fructași” cari fac politică în „autorisată”, s'a angajat să ne croiască o carte nouă în politica națională, trăgându-ni dungă peste tradițiile de până acum. Apoi se explică de ce colaboratorul dela Cluj „autorizat”, student universitar deja și pe cale d'a ajunge martir, l'a tratat pe cel a seriei „adeveratei ere noue” mai rău decât cum trată pe elevul care vine la școală fără să știe măcar ce are ca lecție.

Publicul serios se întreabă însă, dacă exercițiile acestea de stil merită să fie publicate la locul întâiu, într'o foaie pretinse politică și facă „autorisată”?!..

Să vedeți apoi că cine conduce politica națională! O conduce cunoscutul inginer Tilea, ginerele d-lui Rațiu. Postal președinte este adică dus la băi, ear înainte a fi plecat, a saferit mult de o boală gravă. Tilea este însă un năbădăieș, care e nerferit chiar în cercurile cele mai apropiate d-lui Rațiu.

Un caz întâmplat în public, despre care știe tot Sibiuul, va ilustra situația.

Pentru-ca să ajute d-lui Rațiu să facă o regenerare și în literatură, dl Sterca Șuluțiu s'a angajat adică să ia asupra sa sarcina redactării „Tribunei Literare”, care am văzut că și D-Voastră, din Arad și reproduc ceva (Când am voit să prăvălim cititorilor noștri veselele „Redacției” Șuluțiu a vrut, se vede, să facă plăcut d-lui Cosma, destul că a reproduș din Enciclopedia d-lui Diaconovich biografia d-lui Gojdu, scrisă de altfel, cu multă căldură de dl P. Cosma. Atâta i a trebuit însă să prihanitul naționalist Tilea, care întâmplat pe dl Șuluțiu, l-a tras o gură, de parcă Șuluțiu i-ar fi băiatul care l ține steguleț când moseșă câmpul. I a tras o moră neapălată, cum se zice pe la noi, vrând să demonstreze, că Gojdu nu merită cinstea și considerația Românilor, pentru că a fost —maghiaron!

Își poate închipui ori și cine indignarea d-lui Șuluțiu, om bătrân și care tot istoria se ocupă. Spre satisfacția tuturor, i a dat lui Tilea un răspuns, că toate acestea se aștepta ca a doua zi să fie o tălmăcire pe teren ori cel puțin pe la judecătoria dl Șuluțiu, deși în vârstă, fiindcă să bine și astfel Tilea l'a lăsat în pace, înghițit până și comparația că este mai puțin naționalist intrinsec de cât în călcătismul de vinătoare a d-lui Șuluțiu.

Incidental a produs senzație cu un mai mare, cu cât sunt în deșapte cunoscute bunele relații între familia ginerele d-lui Șuluțiu și între familia d-lui Tilea, cu cât dl Tilea, între altele, a imputat dl Șuluțiu că este nu numai pensionar, dar și președinte greco-catolic și numai în locul al naționalist!

Mulți zic că prin aceste cuvinte Tilea a vrut să-și bată joc chiar și de crinul său.

Eată ce se întâmplă între fruntașii giurul „autorizat”. Dl Rațiu, chiar dacă l'ar sili boala, în urma atâtor suferințe, e ferm decis a se retrage din politică. Se va că reintorcându-se dela băi, va și chema Sibiu pe dl Dr. Al. Mocsonyi, pentru-ca l'a preună—dacă se vor puté înțelege—și să clare că cedează terenul... tinerețului. Mulți se îndoiesc însă ca dl Mocsonyi să isvoiască la așa ceva, fără a face pe dl Rațiu să declare, că sub cuvântul timor nu înțelege și pe dl Coroianu. Cu atât puțin pe dl Tilea!

Așa a ieșit și svonul înregistrat în presa maghiară despre criza prezidențială între Români. Deocamdată nu e crișă, și trăim sub interregnum, cum se zice pe noi de când dl Rațiu e bolnav și dus la Băchenhall.

Că dl Rațiu nu mai stă bine și chiar între cel mai de aproape al săi, de vază este și alt caz, ear absolut autentic. Lângă Blaj era adică o serbare, unde au nise și dl Tilea. Când să între în sală, unul dintre profesorii blăjenii, care sta cu colegii săi și cu țeranii de vorbă, s'odată: „La o parte, faceți loc, că va ginerile împăratului Ardealului”... Că zis'o în aerios, a înțeles chiar și dl Tilea.

Ce se petrece în tabăra celor d'ale bisericească d'aici, vom spune în altă scrisoare!

SOAPTE

Luce...

Când liniștea în suflet durerii frâu a pus
și dragostea nespusă cu chinul ei s'a dus,
Când recea nepăsare în inimă-mi stă pază,
De-a dorului ispită, în lanțu-'y să nu cază, —

De ce, — când altădată tu fără de cruțare
Mi-ai tulburat simțirea, norocul meu zdro-

bind,
De ce mi-ai dat în cale, cu același chip
atbind?

Vieșu-mi tulburat-ai, — și nu simți re-

mușcare?

Cu a ta figură mândră și pururi neuitată
În cale-mi ești, și 'n gându-mi tu stai îm-

mărmurit...
La clipele de vrajă, trăite altădată
Cu dorimi sboară gândul la... delecte iubit.

Irma.

Răsboiul din China.

Măcelurile din Peking.

Cu data 20 Iulie n. se telegrafează din
Londra:

Un comerciant chinez de mare
vază, care a fost martor ocular al
măcelurilor din Peking, a expus cele
văzute în următorul chip:

„Am văzut o trupă de boxeri, cum
au hârțuit în strade pe femeile europene,
cum le-au desbrăcat, le-au tăiat în
bucăți și hainele lor le-au asvârlit în
mijlocul poporului. În sbierate turbate
poporul a rupt în bucăți hainele victi-
melor. Ucigașii găsiseră moarte câteva
femei și fete, pe cari bărbății sau pă-
rinții lor le-au împuscat înainte de
moartea lor, pentru-ca nevinovatele
femei să nu ajungă în mâinile bestiiilor
revoluționare. Am văzut soldații chinezi,
cum trupurile copiilor europeni le luau
în vârful săbiilor și le purtau astfel
de-a lungul stradelor, ear' aiții cum
știau și descărcau arma chin și în
cadavrele copilașilor nevinovați“.

O altă depeșă sosită din Peking la
Londra vestește următoarele:

În giurul Pekingului 300.000 soldați
chinezi și boxeri, provăzuți cu arme mo-
derne, sunt în lagere și ananță pretu-
tădeni, că până la ultima picătură de
sânge vor urma lupta în contra străinilor
și nu se vor liniști, până când nu vor
stîrpi și pe cel din urmă European de pe
teritoriul imperiului.

Conducătorii boxerilor au publicat
în popor mari premii pe capul fiecărui Euro-
pean și promit mari recompense materiale
pentru persecutorii străinilor.

Cu data 20 Iulie se telegrafează
din Berlin:

Ziarul „Neuste Nachrichten“ spune,
că un mare războiu universal este in-
evitabil.

Tot cu data 20 Iulie se depeșează
din Londra:

Ziarul „Times“ este informat, că,
dacă trupele europene nu primesc aju-
tor grabnic pentru a lua ofensiva, — în
provinciile sudice ale Chinei va erupe
o revoluție grozavă.

Anglia eșofată.

Cu data 20 Iulie se telegrafează din
Simla:

Intr'o expunere a sa asupra si-
tuației, comandantul trupelor indiane
Palmer a declarat, că din India e pe-
ste puțință a se trimite alte trupe en-
glese în China, până-ce nu se reîntorc
trupele din Africa-sudică.

Cronica politică.

Pentru convocarea congresului bise-
ricel sârbești, nați, după *Budapesti Hirlyap*,
una din ca, italele piedeci:

„Ar trebui să fie convocat și sinodul
episcopesc, ca să decidă în privința învinuiri-
lor aduse lui Brancovici. Da, dar cine are
să presideze la acest sinod, căci însuși Bran-
coviți doară nu poate presida în cauza sa?
S'a prezentat ideea ca să presideze cu acea
ocaziune mitropolitul român Mețianu. Dar
aceasta nici Mețianu, nici Sârbiți n'o primesc
bucuros Propunerea extravagantă, ca să pre-
sedeze mitropolitul sârbesc din Belgrad, nu
poate fi primită din motive de stat. Este în-
trebare, dacă ar fi consult de a se convoca
episcopatul sârbesc în congres, în situația sa
actuală, fără cap, congres în care chiar și în
casuri normale nu e eschiză posibilitatea de
a fi surprinși de întâmplări neprevăzute“.

„Pester Correspondenz“, ziarul litografiat,
își exprimă deplina mulțumire pentru veni-
rea d-lui P. Carp în capul treburilor din Teara-
Românească, lucru care de altfel a învese-
lit întreaga presă maghiară.

În legătură cu această însă, „P. O.“
vorbește și de chestiunea română din Un-
garia și susține că numai așa se poate
face o bună înțelegere între Români și Ma-
ghiar, dacă Români vor intra în parlamen-
tul Ungariei „fără condiții“, căci „un pact
separat cu ei (ca masa) nu se poate face“.

„Alkotmány“, ziarul partidului popo-
ral, se ocupă în două numere consecutive
de chestiunea română. Dăm aci părțile
demne de a fi remarcate:

„Executarea cinstită și loială a legii de na-
ționalități din 1868, până când această lege e
lege, este o cerere legală și justă, pe care gu-
vernul liberal n'o execută nici prin organele
sale scolare, nici prin cele administrative;
înșă dacă o lege există, atunci aceea trebuie
să fie executată în conformitate cu intențiu-
nile sale și corăspunzător cu dreptatea, sau,
dacă legea e învechită și guvernul crede că
este contrară intereselor statului unitar și
executarea ei aduce prejudiciul ideii de stat
maghiar și împiedecă progresul culturii ma-
ghiare, să o revizuească — dacă îndrăznește
și e în stare. Este o dreptă și veche dorință
nu numai a Românilor, ci și a noastră a
tuturora, că ori-ce stare excepțională de până
aci în Ardeal să înceteze, să se modifice deci
cercurile electorale după dreptate și corăspun-
zător cu raporturile de populațiune“.

Șovinismul e caracterizat de ziarul ca-
tolic astfel:

„După evangheliul șovinismului, sub cu-
vântul unghurime nu este a se înțelege cel-ce cu
trup cu suflet se leagă de această patrie cre-
ștină de o mie de ani, ci acea paradare, ochi-
tae cu pumnul în pept și învârtire de ochi
patriotică, care, nepăsătoare față cu lumea
sufletească a concetățenilor de alt neam și
față cu suferințele lor, sub cuvântul că mă-
resc rassa maghiară, se bat (stréberkedik) după
grațiile puterilor liberale“.

Partidul kossuthist va întrebuința
timpul de vară pentru a se organiza în pro-
vincie, după-cum spun ziarele lor. Vor co-
linda prin comitate, câte un om dela centru
și cu adepții provinciali, vor lucra în toate
părțile pentru consolidarea partidului și clu-
burilor sale.

Noutăți

Arad, 21 Iulie 1900.

Congregația comitatului Arad.
Proxima adunare generală ordinară
a comitatului Arad se va ține în 30
Iulie n. a. c. și zilele următoare. Intre
obiectele adunării sunt multe, cari
privesc deaproape și interesele popo-
rului român; de aceea stăruim, ca

membrii români ai congregației să
participe în număr complet.

În Albumul dedicat d-lui V. A. Ure-
chia de Ardeleii din România, amicul nostru
G. Coșbuc a inseris următoarea poezie:

„Ridică-te să scuturi ce te apasă!
Voința nvinge tot: de o ai în tine
Tu nu te temi de rău, de greu nu-ți pasă.
Urca-vom și alte scări, de chin mai pline
Nimic au fost pe câte le-am urcat:
De mă 'ntel-gi, urmează-mă pe mine!“

Virgil așa pe Dante l-a învățat. —
Bătrâne al meu, Te văd cu din adinsul
Că Tu ne-ai fost Virgil ce ne-a 'ndemnat

Să vrem și să muncim! Tu nedeprinsul
A sta pe loc, ai alergat ca norul
Cu rodnicele 'y plot, pe 'ntreg cuprinsul

Latinilor, și ne-ai vestit poporul.
Oșel ne-ai pus și Tu pe spada care
Ni-o va 'nvêrti Achil biruitorul!

Și eată avântul vechiu din nou răsare;
Văjiți de vechiul duh, de fala veche
Es tinerii eroi, se 'nșiră-n zare:
Cuvântul 'i-a născut! Al Tău, Urechii!

Di Iosif Gall, magnatul, fiind ales de-
putat congresual într'un cerc din diecesa
Aradului și în același timp și în archidie-
cesă, în cercul Clujului, a renunțat la ma-
ndatul ce i-a oferit de clujeni, — ne
spune „Telegraful Român“, păstrând, cum
se pare ceea-ce ar fi mai greu de a asigura
pentru vre-un succesor eiusdem farinae.

Ca director al gimnasiunii de stat din
Arad, după-cum cetim în foaia oficială (a-rul
de eri), este numit și întărit profesorul Bu-
rián János, care și până aci a condus pro-
visor acest oficiu al liceului.

Dela internatul Asociațiunii. Comite-
tul central al Asociațiunii Transilvane în
ședința de Marți a decis să reducă taxa in-
ternatului de pe lângă școala civilă de fete
a Asociațiunii dela 500 cor. anual, la 400 cor.

Himen. Di Nicolau Popa, teolog și
d'șora Emilia Berariu își vor serba cunu-
nia Duminecă în 9/22 l. c. în biserica din
Bejar.

Șvabi în contra limbii maghiare.
În numărul său de azi „Magyarország“ se
tângue: În comuna Piszke din comitatul
Strigoniului, va să mică în inima țării. În-
tr'un comitat locuit exclusiv de Maghiari,
s'a întâmplat cazul revoltător, că Șvabi
de acolo au demonstrat în biserică în contra
graiului unghuresc, ba au voit chiar să asvârlă
din biserică pe învățătorul-cantor unghur.
de pe ale cărui buze pentru întâia oară a
sunat în acea biserică cuvântul unghuresc.
— În raportul ce numita foaie primește
despre „casul scandalos“, cum îl numește
se spun și următoarele:

„Se implinesc cam vr'o două decenii,
de când populațiunea din Piszke se maghi-
rizează și mulți din generația mai tină
nici nu mai știu nemțește. Bătrânii însă
tot nu vor încă să înțeleagă, că dacă pâne
maghiară mănâncă pe pământ maghiar,
atunci ei trebuie să și simtă unghurește. Fiind
acum ridicată o biserică nouă, învățătorul-
cantor Sziklay János a voit să introducă
nouă rîndueală și vrednică de laudă, ca
de aci încolo nu nemțește, ci unghurește să
se facă „litania“ în biserică. Prima în-
cercare a făcut-o în 15 l. c. după-ameazi,
dar era p'aci s'o pătasească rău. Resbucini
bătrânii șvabi și femeile din biserică au
inceput anume să plâie și tot mai cu
mânie să murmure în contra graiului
unghuresc, apoi întorcându-se către cor, unde
se producea învățătorul-cantor, au început
să 'y sbiere: „Hinaus! Abzug!“ (Afară cu
el! Jos cu el!). Ear după asta au început
cu toții a se ruga cu ton înalt astfel, că
vorba unghurească a dispărut cu totul, și
învățătorul-cantor a trebuit să fugă din bi-
serică, altfel se putea întâmpla și mai mare
scandal...“

Încă o dovadă, domnilor șovinisti, că
dragoste cu de-a stia nu se poate, și că
utopia „ideii“ devine și pentru voi — tot
mai lămurită.

Neerolog. Primim dureroasa știre a
făcătărei din viață alui Nicolae Brinzeiu,
paroch gr. ort. rom. și membru al seau
nului protopopesc, care după un serviciu
de 45 ani în viața Domnului și 47 de ani
ai fericitei sale căsătorii, după un morb
greu și-a dat nobilul suflet în mâinile

Creatorului în etate de 65 ani, în 2 Iulie
a. c. st. v. Rămășițele defunctului s'au
depus Lună în 3 Iulie, în cimitirul gr.
ort. din Bozovicu. Fie-l șerina ușoară și
memoria binecuvântată!

Duel între patrioți. Joi înainte de
ameazi s'a petrecut în Budapesta duelul cu
sabia între șspanul Hollady din Odorheiu și
între Pály Ede, redactorul dela Magyar
Szó pentru un articol vătămător. Redacto-
rul băncfyst a primit o rană grea la frunte,
ear' șspanul a rămas nevătănat.

175 usurari într'un comitat. Compa-
rioții nostri maghiari, seduși de presa ma-
ghiară jădovită, plâng aiatărea cu aceasta
pentru soartea „vitregă“, ce pretinde că au
în România fiit lui Israel, și nu caută în giur
de ei, — ce se întemplă. Eată un cas, isto-
risit de însuși presa lor: „După o cercetare
de luat întregi gendarmeria din Selagiu a
dat de urma a 175 usurari, cari în chip ne
mai auzit storc populațiunea lipsită de pe te-
ritoriul comitatului Selagiu. Imprumutari cu
50—60 la sută sunt dintre cele mai blânde
și se făceau foarte rar; dar mai dess erau
imprumuturile cu 100 și 200 la sută. Gen-
darmeria a descoperit acum o mulțime de
casuri, că pentru un împrumut de 50 fl.,
folosit 2—3 ani, usurarii luau dela bietul
om și casa și pământul. Așa se pare, că
guvernul avea știre despre aceste neultiri,
deoare-ce prin ordi deosebit a însărcinat
gendarmeria să erueze abuzurile acestea. În
urma raportului gendarmerese, tribunalul re-
gesc din Zălau de iunț de zile se ocupă
cu afacerea și e probabil, că încă anul
acesta va judeca în cauza acelor usurari
fără suflet“.

Maș e indoială, din ce neam fac parte
acești „patrioți“ usurari?!

Hoț domnese osândit. Tribunalul re-
gesc din Raab (Győr) a osândit eri la tem-
niță pe cinci ani pe di Opitz János, fost
oficiant orghenez acolo, pentru 249 defraudă-
dări săvârșite în oficiu.

Încă unul. Foaia oficială în numărul
de eri publică faptul împlinit că șspanul Dr.
Flatt Victor dela Neoplanta (Uj-Vidék) a
fost absolvat dela această dignitate și va fi
înlocuit cu altul.

Sinucidere cu tunul. Un cas fără
păreche în istoria sinuciderilor se tele-
grafează din Lemberg. Un caporal anume
Bileta s'a sinucis adevă cu un tun în casarma
artilieriei de acolo. Neorocitul a încărcat
tunul, s'a pus apoi la gura lui și l'a des-
cărcat. Operația 'i-a succed de minune,
căci glonțul a despiciat în bucăți trupul
caporalului. Pricina faptel sale nu se știe.

Posta redacției.

Ion Andreiu, F. Chestiunea, a cărei lă-
murire n'o cerești, este regulată în Statutul
organic și în regulamentul congresual pentru
parochii.

ULTIM CUVENT.

— Cum, domnule Iuliu, p'urul d-tale
e negru, când acum o săptămână l'am vă-
zut mai mult alb?

— Sunt văduv și port doliu după nevasta
mea!

ULTIME ȘTIRI.

Colonia, 20 Iulie. Corespondentul
din Petersburg al ziarului „Kölnische
Zeitung“ îi raportează, că rescoala din
Mandjuria a împins pe Rusia într'o
situație foarte delicată, deoare-ce n'are
trupe pentru apărarea unei granițe
ruso-chineze lungă de vr'o 8000 chilo-
metri. Rusia se prepară acum de războiu
în toată s'riositatea.

Petersburg, 20 Iulie. Vice-amiralul Ale-
xeiev cu data 12 l. c. anunță din Tientsin:
Eri peste 2000 soldați chinezi și boxeri
au atacat avangardele armatei noastre. So-
sind însă ajutor la timp, Chinezii au fost
siliți să se retragă cu pierdere de 70 oa-
meni. Perderile noastre ca acest privilegiu
sunt: Un sublocotenent rănit, 4 soldați
morți și 18 răniți.

Editor: Aurel Popovici-Bardana.
Red. respons.: Ioan Russu-Szilagy.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piațe se scotesc în coroane și după 50 kilograme, ear' nu ea și până acum, după maza metrică (100 kilograme).

Prețurile dela 10 Iulie n. din Budapesta

Grâu in Octomvrie	cor.	7.83—7.84
Secară		6.84—6.85
Ovės		5.74—5.76
Cucuruz pe Iulie		5.23—5.24

Prețurile dela 6. Iulie din Arad:

Grăul cel mai bun	cor.	7.82—7.40.
Cucuruz		5.25—5.45.
Săcară		5.60—5.80.
Orz		5.50—5.60.
Ovės		4.60—4.80.

Cursul pieții din Arad.

Hârtie-monetă română	Cump. n.	9.48	vând	9.52
Lire turcești		—		—
Imperiali (15 R. aur)		18.90		19.—
Banle rusești 100 à		126.—		12.—
Galbeni		5.58		5.63
Napoleon-d'orf		9.48		9.55
100 Marco germane		58.50		58.95
Livre sterling		11.90		12.50

S p i r t :

25 Aprilie

Spirit rafinat; eu toptanu	115.—
" " cu micu	118.—
" brut cu toptanu	113.—
" " cu mic	116.—

Învitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al doilea semestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an	Cor.	20.—
Pe 1/2 an		10.—
Pe 1/4 an		5.—
Pe o lună		2.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an	franci	40.—
----------	--------	------

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o întindere de 8 pagine, cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii abonați sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anuntit pentru un timp, care incepe cu prima și se termină cu ultima luni.

Este în interesul dlor abonați, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonați vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în cari li-s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“

Se caută un ucenic la măiestrul ferar (covaciu) N. Benea, în Șiria (Vilăgos). Doritorii să se îndrepteze la susnumitul măiestru.

463 3--3

„Economia națională“, revistă economică, statistică și financiară, apere lunar în București (anul XXIV). Fondator și director: Dl Petre S. Aurelian, membru Academiei. Nr. 4 din luna Aprilie 1900 are următorul sumar: P. G. Cantili: Chestia Porților de fer. — St. Romanescu: Contribuțiunile la istoria datoriei publice române de la 1850—1900. — V. I. Radu: De ce nu îmbrățișează Românii comerțul. — „: Chestia terebintinei. — Critici și referate: Idei fundamentale în Economia politică în o nouă teorie sociologică. de Ioan Socaciu, profesor. Expunerea pe scurt a principiilor fundamentale ale Istoriei de A. D. Xenopol.

„Familia“ Nr. 27 dela 2/15 Iulie 1900 are următorul cuprins: Ioan Botezătorul, tragedie de H. Suderman, tradusă de Il. Chendi și C. Sandu. — Răvășele (versuri), de Ioan Scurtu. — Artă și patriotism (conferință), de Neli I. Cornea. — Cucu (legendă), de I. Encescu. — Noapte... (poesie), de Sân-Petrea-nul. — Schițe și amintiri din Italia, de Smara. — Doine din popor, de Cristian N. Țapu. — Adunarea din Abrud, programul festivităților. — Apel. — Catedrala din Oradea-mare. — Literatură. — Muzică. — Pictură. — Biserică și Școală. — Ce e nou. — Ilustrație: Moștenitorul Francisc Ferdinand.

In atențiunea domnilor învățători români. Aducem la cunoștință domnilor învățători de la școlile populare, că Inaltul minister reg. univ. de culte și instrucțiune publică a datul de 26 Martie 1900 Nr. pra. 1070 a aprobat manualul „Geografia pentru școlile populare întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, artea primă pentru clasele III. și IV. de Vasile Goldiș, profes. gimnas.“

In legătură cu aceasta anunțăm pe domnii învățători, că tocmai acum a esit de sub tipar și partea a doua de Geografia dlui Vasile Goldiș.

Ambele părți se pot procura de la Librăria editoare Ciurcu în Brașov precum și de la toate librăriile din patrie.

„Foaia Pedagogică“, ce deja în al IV-lea an apare lunar în Sibiu, în întindere de două coale, sub direcțiunea dlui prof. Dr. D. P. Barcianu, are în Nr. 6 (din Iunie) următorul cuprins:

Manualele de școală. Tractat de H. Trunk, prelucrat liber de George D. goiescu (Urmare și încheiere). — Modele de lecțiuni: Cumpenele și Cântarul, Două lecțiuni din fizică pentru anul al V-lea, de Dr. Ion Stroia. — (Urmare și încheiere). — Școala învățătorului sau familia părinților poartă vina, că adesea din copiii trecuți și prin ea dintâiu es indivizi cu caractere slabe, de Ioan Paicu, învăț. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi. Corespondență.

Abonamentul pe an: 6 coroane. — Ca unica foaie bună și de specialitate, ce-o avem pe terenul pedagogic, o recomandăm călduros tuturor învățătorilor noștri.

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuiculescu, pretor. Indreptar practic in cause administrative. Prețul	—	1.—
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean,	—	2.—
3.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu,	—	—80
4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	—	2.—
5.) „Principiile politicele“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu	—	4.—
6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culesse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor in Brașov.	—	2.50
7.) „Războiul pentru neatarnare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	—	1.20
Prețul „Coroanei“	—	1.60
8.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secula născ. Truția	—	1.—
9.) „Vieritul“ — de Petru Vancu,	—	1.—
10.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga.	—	3.80
11.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu.	—	1.60
12.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț.	—	5.—
13.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul,	—	1.50
14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz	—	1.20
15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator in Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoane, pricene și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	—	—

La comanda să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.